

20 din, Laško 20 din, Ljubljana 18—21 din, Kranj 20 din, Maribor 16—20 din kg.

Svinjska mast, Dravograd 22 din, Logatec 22, Jesenice 20—24 din, Ljutomer 20 din, Maribor 21 din, Laško 24 din, Ljubljana 22—23 din, Kranj 22 din, Maribor 21 din kg.

Drobne gospodarske vesti

Vinski izvoz iz Slov. Štajerske in vse Slovenije. Meseca maja je izvozila Slov. Štajerska 91.810 litrov vina. V Nemčijo je šlo 57.358 litrov, v Češko 34.460 litrov. Ves letošnji izvoz naših vin je znašal od 1. januarja do 31. maja 588.812 litrov. Od te količine so vzeli Nemci 543.754 li-

trov, Švedi 120 litrov, Holanci 879 litrov in Češko-Moravska 44.059 litrov.

Sejmi

17. junija svinjski: Ormož; živinski in kramarski: Sv. Vid pri Grobelnem — 18. junija živinski in kramarski: Doležljovje v Prekmurju; goveji in konjski: Ptuj — 19. junija svinjski: Ptuj, Celje, Trbovlje — 21. junija živinski in kramarski: Koračice; živinski: Marenberg; živinski in kramarski: Šmarje pri Jelšah, Gornja Lendava; svinjski: Maribor — 22. junija živinski: Sevnica ob Savi; živinski in kramarski: Šoštanj, Sv. Jurij pri Celju, Poljčane; svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

Razgovori z našimi naročniki

Napeljava električnega toka. J. K. V svojem stanovanju imate električno napeljavo. Vaš sosed Vas prosi, da bi mu Vi iz svoje hiše napeljali tok v njegovo hišo, to pa radi tega, ker sam nima sredstev, da bi si dal instalirati električno luč. Vprašate, ali smete prošnji sosedu ugoditi brez vednosti elektrarne. — Ne vemo sicer, pod kakšnimi pogoji je elektrarna Vam instalirala električno razsvetljavo, in ali nima morda elektrarna izgovorjeno pravico, da le ona sama napeljava luč. Proti plačilu ne bi smeli na nikak način sosedu napraviti napeljavo zastoj, se nam zdi pametneje, da sosed zaprosi elektrarno za napeljavo in mu plačate dotične stroške v gotovini. Za priključitev sosedove napeljave na Vaš števec ne vidimo zapreke.

Zagrebska zadruga ne izplača obljubljenega posmrtnine. F. P. Pri neki zagrebski zadrugi ste imeli zavarovano svojo mater za primer smrti, mati je umrla pred potekom karenčne dobe, zavarovalnica Vam je obljubila izplačati desetino posmrtnine, a obljube ne drži. — Zadruga bi lahko iztožili na plačilo obljubljenega zneska, a prej poizvedite, da-li ima kaj rubljive imovine. Uredba, o kateri ste čitali v Službenih Novinah, določa le, da morajo zavarovalna podjetja in slični zavodi ustvarjati poslovno rezervno in rezervne sklade ter nalagati del rezervnih skladov v državne papirje. Ministrstvo ima nadzor nad navedenimi podjetji, odnosno jih kaznuje, ako ne izpolnijo zadevnih predpisov, ni pa verjetno, da bi ministrstvo kaj ukrenilo, ako bi Vi zavarovalnico naznanili, ker Vam ne izplača obljubljenega zneska. Vlogo kolekujte z 10 din. — Plačilna povelja pri hrvatskih sodiščih niso vpeljana.

Znižana cena cimenta. S. F. Čitali ste nekaj, da se bo dobil cement po znižani ceni; radi bi si postavili svoj lasten dom in vprašate, kje bi dobili tak cement. Minister za gradbe dr. Krek je res obljubil, da bo skrbel za to, da se bo dobil cement po znižani ceni. Kako je pa sedaj s to zadevo, pa nam ni znano.

Višina rentnega davka. V. M. V. Vprašate, koliko mora plačati rentnega davka delavčeva žena, ki nima nikakega premoženja. Njen mož zasluži približno 7000 din letno, ima pa ta žena izposojenih 19.500 din proti 4% obrestim. — Rentni davek znaša 12% od zneska obresti, torej v Vašem primeru 93.60 din letno. To je državni davek, kateremu je pribiti še avtonomne doklade. Višino teh doklad zveste pri občini. Vdove in siromašne osebe, kojih letni skupni neposrednim davkom zavezani dohodek ne presega po oceni davčnega odbora letno 10.000 din, pa plačujejo rentnino le v izmeri 8% od dogovorjenih obresti, to bi bilo v Vašem primeru 72.40 din letno. Ta rentnina je prosta avtonomnih doklad. Smatramo, da v navedenem primeru pristoji omenjeni delavčevi ženi pravica do znižane rentnine.

Jamstvo staršev za obveze mladoletnih sinov. F. K. 16 letni posestniški sin je v pijanosti z nožem ranil Vašega 17 letnega nečaka. Nečak je potreboval zdravniško oskrbo. Zdravnik je tožil na povračilo oskrbnih stroškov Vas in Vi ste bili res na plačilo obsojeni iz razloga, češ, da mora oče plačati za svojega sina do polnoletnosti. Na drugi strani je bil napadalec kaznovan z zaprom, ne pa tudi na povračilo stroškov, ki jih je povzročil. Sodnik je dejal, da po zakonu ne more siliti njegovih staršev k plačilu za sina. Vam se ta razlaga nikakor ne zdi pravilna. — Žal se zaenkrat v stvari ne bo dalo mnogo doseči. Po zakonu je oče dolžan skrbeti za oskrbo svojega sina in spadajo med oskrbne stroške tudi izdatki za zdravniško oskrbo in zdravila. Ne spadajo pa po praksi sodišč med oskrbne stroške odškodnin-

ske terjatve oseb, katere je nedoletni sin s kaznivim dejanjem poškodoval, nadalje tudi ne pravdni stroški in dolgovi nedoletnih sinov. Vsekakor Vam svetujemo, da iztožite od napadalca stroške, ki ste jih imeli, ter da potem čakate, da bo prišel napadalec do kake rubljive imovine. Z izvršbo ga lahko preganjate 30 let po izdatku sodbe, odškodninska tožba sama pa zastara v treh letih, ako pa je bilo kaznivo dejanje ocenjeno kot zločin, šele v 30 letih.

Izguba polovice zob in vojaška obveza. J. F. C. Ko ste služili pri vojaki, ste oboleli na tako zvanem konjskem škorbuto in so Vam radi tega začeli izpadati zobje. Doležljivi Vam jih je izpadla že polovica. Vprašate, ali je dotičnik, komur manjka polovica zob, res oproščen vojaške službe. — Vaša informacija odgovarja resnici. Treba je, da se javite na občini ter prosite, da Vas vpiše v spisek obolelih vojaških obveznikov. Ob priliki rekrutacije boste pozvani na pregled in nato Vas bodo oprostili nadaljnje vojaške obveze.

Knjiga »Rekrute«. Oprostitev hranilca. A. K. Vprašate, ali se veljajo predpisi, navedeni v knjigi »Rekrute«, ki jo je izdala Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Nadalje, ali bi bili Vi lahko proglaseni za hranilca ter oproščeni vojaške službe. Na nabor ste morali sedemkrat, vmes ste se poročili, skrbeti morate za ženo in dva otroka, neposrednega davka ne plačujete več nego 90 din letno in ste bili pri sedmem naboru spoznani sposobnim za vojaško službo ter potrjeni na 18 mesecev pehote. — Kot hranilec bi bili oproščeni vojaške službe le, ako Vaša žena ne bi bila sposobna za delo, kar bi moral ugotoviti vojaški zdravnik. Ako pa je Vaša žena za delo sposobna, Vam pritiče le pravica do skrajšanega devetmesečnega roka. Prošnjo je vložiti na poveljstvo vojaškega okrožja, lahko potem občine; kolikovat jo je s 30 dinarskim kolkom, priložiti potrdilo občine in davčne uprave.

Sprejem k vojaški godbi. A. R. Imate sina, ki bi rad bil sprejet k vojaški godbi, vsled česar se zanimate za zadevne pogoje. Pogoji se objavljajo v razpisu, ki izide navadno meseca julija vsakega leta. Pouk v podčastniški godbeni šoli začne navadno 1. novembra. Gojenci morajo biti stari najmanj 14 in največ 16 let, dovršiti štiri razrede ljudske šole ter predložiti navrstveno spričevalo. Predvsem jih preizkusi kapelnik vojne muzike, ali imajo odlični posluš, in vojaški zdravnik, ali so sicer sposobni. Ako so ti pogoji podani, potem zvedo za nadaljnje pogoje. Šolanje traja šest let in se mora gojenec zavezati, da bo po končanem šolanju služil 12 let pri vojni muziki. Zasledujte časopise glede razpisa, razpis sam pa boste lahko vpogledali na okrajnem načelstvu, če ga ne bo dobili na Vaši občini.

Posojilnica ne drži dane obljube o izplačilu. N. O. R. Leta 1938. ste se dogovorili s posojilnico, da vložite 13.000 din na novo, ako Vam pripiše posojilnica k tej novi vlogi 4000 din od Vaše stare vloge. Posojilnica Vam je izstavila vložno knjižico s pripombo, da je nova vloga izplačljiva vsak čas, katero pripombo sta podpisala načelnik in blagajnik. Čim pa ste dvignili znesek 13.000 din, je tajnik posojilnice nad prej omenjenim pripombo zapisal: »4000 din od stare vloge, izplačljivih kakor stare vloge.« Vprašate, ali bi lahko sodnim putem prisilili posojilnico, da Vam tudi teh 4000 din izplača, kakor je obljubila. — Ako je posojilnici priznana zaščita, odnosno dovoljen odlog plačil, tedaj je ne boste mogli prisiliti, da Vam izplača več, kakor po zadevni naredbi, odnosno izplačilnem načrtu sme. Komisar bi smel izplačilo zadržati.

Kako priti do čina kaplarja. Br. d. Ko ste služili kadrovski rok, ste bili kaplarski pripravnik

in ste obiskovali trupno šolo. Ste pa še redov. — Ako ste dovršili trupno šolo, boste pri vpoklicu k vojakom lahko napredovali do kaplarja pa tudi do podnarednika.

Naznanila

Sprejem v kn.-šk. dijaško semenišče v Mariboru. Ravnateljstvo kn.-šk. dijaškega semenišča v Mariboru prosi preč. gg. dušne pastirje, da opozorijo starše, ki nameravajo dati svoje sinove v ta zavod, na sledeče: v zavod se poleg dosedanjih sprejemajo dijaki, ki obiskujejo državno klasično gimnazijo v Mariboru. Na novo se sprejmejo dijaki iz vseh razredov, tudi prvošolci. Prvošolci pa morajo poprej napraviti sprejemni izpit za srednjo šolo. Ta sprejemni izpit na državni klasični gimnaziji se letos vrši dne 26. junija. Par dni poprej naj starši osebno ali po pošti vložijo na ravnateljstvo državne klasične gimnazije prošnjo za pristupitev k sprejemnemu izpitu. Prošnja mora biti kolkovana z 10 din kolkom, priložena pa morata biti krstni list in posebno spričevalo ljudske šole. Po opravljenem sprejemnem izpitu na gimnaziji naj se priložilci predstavijo ravnateljstvu dijaškega semenišča, kjer bodo zvedeli za pogoje, ki se tičejo sprejema v dijaško semenišče. Prosilci ostalih razredov naj vložijo svoje prošnje preko domačega župnijskega urada na ravnateljstvo semenišča najpozneje do 15. julija 1940. Prošnjam je priložiti zadnje šolsko spričevalo, krstni list, zdravniško spričevalo in davčno potrdilo.

Študenti pri Mariboru. Ob lepem vremenu privedi župnija sv. Jožefa v nedeljo, 16. junija, svoje letošnje romanje za mir z izletom k Materi božji na Gorci pri Sv. Petru. Odhod po rani službi božji ob 7. Zbirališče pri Meljskem hribu izven Maribora. Od tam krenemo v procesijo na hribček, kjer imamo pozno sv. opravilo ob 9.30. Nato litanije z blagoslovom. Povratek poljubno. Tudi Franciškova mladina se udeležila romanja. Udeležite se vsi dobri študenti te mirovne pobožnosti!

Dekliški dnevi na Betnavi. Verno dekle lavantinske škofije, to so tvoji prazniki! Ne pomišljaj, prijavi se! Pritegni se svojo tovarišico! Mnogo nas mora priti, da bo po vsej domovini odjeknilo geslo dekilskih dni: Bogu in domu na žrtveni oltar vsa naša srca polagamo v dar! Naročajte prireditvene knjižice pri domačem župnijskem uradu ali pismeno na naslov: Betnava-Maribor. Knjižica vsebuje spored, navodila, naše nove dekilške pesmi in je vstopnica k vsem prireditvam. Daje tudi pravico za skupno ležišče in čaj za zajtrk. Stane 6 din.

Sprejemni izpiti za I. razred na državni realni gimnaziji v Ptuju bodo v ponedeljek, 24. junija. Prošnjo, kolkovano z 10 din, ki ji je treba priložiti rojstni list in spričevalo o dovršeni ljudski šoli, je vložiti pri ravnateljstvu do zaključitve 23. junija. Sprejemajo se le učenici in učenke, rojeni v letih 1927., 1928., 1929. in 1930. — Ravnateljstvo.

Sprejem dijakov v salezijanski zavod na Rakovniku v Ljubljani. Do zdaj je ta zavod sprejemal dijake za vse ljubljanske srednje šole, z jenskim šolskim letom pa bo sprejemal le dijake za 1., 2., 3., 4. in 5. razred realne gimnazije. Ti gimnazijski razredi bodo namreč v zavodu samem, tako da bodo imeli rakovski gojenci gimnazijo doma. Starši, ki bi želeli vpisati svojega sina v I. razred, naj poskrbijo, da prej napravi sprejemni izpit na kateri koli državni gimnaziji. Ti izpiti bodo okrog 20. junija. Kdor bi želel podrobnih sprejemnih pogojev, naj piše ponje na: Salezijanski zavod Rakovnik, Ljubljana 8.

Sv. Francišek v Savinjski dolini. Prosvetno društvo priredi tombolo, ki se bo vršila 21. julija letos. Dobitki so: 1. 10 kubikov lesa, 2. spalnica, 3. nov voz, 4. moško kolo, 5. žensko kolo, 6. moška obleka, 7. 200 litrov jabolčnika, 8. vreča moke, 9. ženska obleka, 10. ovca. Poleg teh glavnih dobittkov bo še več sto manjših dobittkov. Segajte po tombolskih kartah!

Lurško Marijo gremo prosit za mir! Na Petrovo bo priljubljeno dvodnevno romanje k Mariji Lurški v Rajhenburg — Slovenski Lurd — z izletom v Zagreb. Iz Ljubljane bo vozil poseben vlak, romarji iz lavantinske škofije pa se pridružimo v Zidanem mostu. Naj ne bo kraja v Sloveniji, ki bi ne poslal vsaj enega romarja na to mirovno lurško romanje! Za podrobna navodila se prigrasite takoj upravi »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17-c. 874

Upokojenec vzame v najem majhno posestvo za dalj časa. Obširne dopise pod »Točen plačnik 880«.